

Advokaterne Bonnez & Ziebe

møderet for landsret

Ryesgade 29, 4., 8000 Århus C

tf.: 70 22 33 13

fax.: 87 30 33 00

kontortid: hverd. 10-12 og 14-16

email: post@bonnezziebe.dk

Advokatnævnets sekretariat
Kronprinsessegade 28
1306 København K

Telefax: 33 36 97 60 og almindeligt brev

Vores sagsnummer:
5001005

Deres sagsnummer:
2010-02-0827

Dato:
26-11-2010

Vedr. advokatklage fra Direktoratet for Kriminalforsorgen

Indledningsvist skal jeg beklage det sene svar.

Direktoratet for Kriminalforsorgens brev af 1. oktober 2010 giver anledning til følgende bemærkninger:

Direktoratet anfører blandt andet på side 1, 2. afsnit, "*at det, der klages over, er advokat Claus Bonnez's adfærd som advokat, nærmere bestemt ved de udtalelser i klagen, som ikke må forstås som den blotte viderebringelse af klientens opfattelse, men som advokat Claus Bonnez' egne, sammenholdt med den i advokat Claus Bonnez nærmere beskrevne offentliggørelse på internettet*".

Det er ikke min opfattelse, at jeg kan kritiseres for at meddele min egen "opfattelse" af forhold i et fængsel, samtidigt med at jeg viderebringer en klients opfattelse af en sag. Det er min opfattelse, at indsatte i danske fængselsinstitutioner - herunder i Statsfængslet Østjylland - med mellemrum udsættes for vold fra fængselspersonalet. Dette kan jeg *naturligvis* ikke bevise, allerede fordi jeg ikke har adgang til at bevæge mig frit rundt i fængsler og arresthuse. Det er således forskellige indsattes udtalelser om forholdene i fængslerne, som er min væsentlige kilde, når jeg viderebringer meddelelser til politiet eller fængselsmyndighederne om påstået vold i fængsler og arresthuse. Jeg ser i almindelig ikke nogen grund til generelt at tvivle mere på de indsattes oplysninger end på de benægtelser, som fremkommer fra fængselspersonalet, når der klages over personalets vold mod indsatte i fængselsinstitutioner. Det er min opfattelse, at Direktoratet for Kriminalforsorgen ikke følger den praksis ved behandlingen af sager af den omhandlede art, som kræves af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), og det er min opfattelse, at de undersøgelser, som de danske myndigheder foranstalter i anledning af sådanne klager, ikke lever op til nyere praksis ved EMD. Se for eksempel **Nikiforov mod Rusland**, sagsnummer 42832, afgjort af EMD den 1. juli 2010. Her fandt EMD, at såvel den materielle del som den processuelle del af artikel 3 var krænket. En person var blevet anholdt af politiet, og han gjorde gældende, at han var blevet udsat for fysisk vold fra polititjenestemænd, som på denne måde ville fremkalde en tilståelse. Der var foretaget en retsmedicinsk undersøgelse af den pågældende, hvoraf det fremgik, at han havde et mærke samt hudafskrabninger i ansigtet. Hans næse var endvidere

brækket. Det var ikke muligt at konstatere, hvornår han havde pådraget sig skaderne på næsen. Han havde også fået brækket et hjørne af en tand. Af undersøgelsens konklusion fremgik det, at den pågældende kunne have pådraget sig skaderne på den angivne måde. EMD fandt endvidere, at den processuelle del af artikel 3 var krænket. Af præmis 51 fremgår det, at EMD fandt, at det udgjorde en krænkelse af EMRK artikel 3, at der ikke var rejst en straffesag mod de polititjenestemænd, som ifølge klageren havde udsat ham for tortur, idet den omstændighed, at den pågældende havde fysiske skader, og at han tillige hævdede, at skaderne var opstået som følge af politivold, i sig selv gjorde, at klagen var velbegrunderet ("amounted to an arguable claim") Af præmis 53 følger det videre, at EMD anså det for en krænkelse af artikel 3, at de mest grundlæggende efterforskningskridt i form af besigtigelse af stedet, hvor klageren hævdede, at han var blevet slået, eller i form af at afholde en konfrontation mellem polititjenestemændene på den omhandlede politistation og klageren, ikke havde været gennemført (*"The Court notes that the most fundamental investigative measures, such as inspecting the scene where the applicant alleged to have been beaten or arranging a confrontation between him and the police officers from Nerekhta district police station, were never carried out. These failures alone, for which no explanation has been provided to the Court, suffice to render the investigation ineffective.* Afgørelsen må forstås således, at den blotte omstændighed, at der ikke er foretaget besigtigelse af gerningsstedet og konfrontation mellem klageren og polititjenestemændene i sig selv udgør en krænkelse af den processuelle del af EMRK artikel 3 i tilfælde, hvor en frihedsberøvet påstår at have været udsat for vold fra myndighedspersoner, og hvor der er konstateret legemlige skader, der kan hidrøre fra den påståede vold. I præmis 48 udtaler EMD, at efterforskningen af en klage over brutalitet fra myndighedspersoner ikke må standses på grundlag af overfladiske konklusioner, som der ikke er hold i ("hasty or ill-founded conclusions"). Af præmis 61 fremgår det, at den pågældende blev tilkendt 60.000 euro i godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Da jeg i forbindelse med den konkrete klage i den sag, som har givet anledning til klagen over undertegnede, påpegede, at jeg også fra andre kilder havde hørt om vold mod indsatte på Statsfængslet i Østjylland, håbede jeg på, at dette kunne motivere direktoratet til at tage henvendelserne alvorligt og indlede nærmere undersøgelser. Dette er tilsyneladende endnu ikke sket.

Jeg kan oplyse, at mit kontor den 28. oktober 2010 har indgivet en ny anmeldelse - denne gang til politiet - vedrørende en indsat, som påstår sig udsat for vold fra personalet i Statsfængslet Østjylland. Kopi af denne anmeldelse vedlægges (i anonymiseret form) som sagens **bilag 4**.

Jeg er i dag blevet bedt om at indtræde i yderligere en sag fra Arresthuset i Aalborg, hvor det hævdes, at fængselspersonale skulle have begået grove overgreb mod en indsat der.

Jeg er i øvrigt ikke enig med klageren i, som anført af denne på side 1, 3. afsnit, at det er mine "egne" beskyldninger, som jeg viderebringer. Jeg er enig i, at de omhandlede formodninger ikke alene byggede på oplysninger fra den klient, som jeg i den konkrete sag repræsenterede,

idet de også bygger på "beskyldninger" fremkommet fra andre indsatte i fængslet. Jeg har for eksempel ikke påstået, at jeg har været udsat for vold i fængslet, eller at jeg har set nogen blive udsat for vold i fængslet. Jeg har alene videreformidlet, hvad jeg har fået oplyst fra indsatte. I det omfang, at jeg ikke anser oplysninger om påstået vold mod indsatte som usande, eller at det er åbenbart, at de er det, er det min opfattelse, at jeg har ret til at videreformidle oplysningerne for eksempel til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Klager har fremsendt dokumentation for, at jeg på KRIMs hjemmeside "optræder som advokat". Man henviser i den forbindelse til en artikel, som er skrevet af "advokat Claus Bonneze" (side 1, 5. afsnit).

Udtalelser fremsat af en advokat på KRIMs hjemmeside kan efter min opfattelse hverken anses for udøvelse af advokatvirksomhed jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, eller udøvelse af handlinger, der er omfattet af retsplejelovens § 126, stk. 4. Se for eksempel nævnets kendelse af 2. juni 2004 med journalnummer 02-0402-02-1586.

Skulle nævnet i denne sag - mod forventning - nå frem til et andet resultat, er det min opfattelse, at min omtale af Sanna Udsens bog ikke er i strid med god advokatskik. Forfatteren peger på risikoen for, at psykopater søger ind i politiet på grund af den magt, der knytter sig til tjenesten der. I mit indlæg påpeger jeg, at denne risiko efter min opfattelse er mere udtalt vedrørende stillinger som fængselsbetjent. Det er et vigtigt emne, som landsforeningen KRIM og dens medlemmer - herunder de medlemmer, som er advokat af profession - har lov til at diskutere offentligt.

KRIM har gennem de senere år lagt et stort antal afgørelser fra myndigheder (især kriminalforsorgen) ind på hjemmesiden - herunder afgørelser, som efter KRIMs opfattelse kan være udtryk for magtmisbrug. Det er for undertegnede åbenlyst, at offentlige myndigheders afgørelser kan kritiseres (og offentliggøres), uden at der kan skrives ind med sanktioner mod personer - herunder advokater - som gør dette.

Af side 1, nederst, side 2, øverst, gentages direktoratets opfattelse af, at det er i strid med god advokatskik, at jeg er fremkommet med "egne generelle alvorlige beskyldninger". Dernæst anføres det som punkt 2, at udtalelserne er "fremsat mod nærmere afgrænset og til dels ved navn identificeret personale".

Jeg er enig i, at der er tale om "alvorlige beskyldninger", idet det må anses som overordentligt alvorligt, hvis personalet i et fængsel begår vold mod de indsatte. Beskyldninger om noget sådant kan derfor med rimelighed betegnes som "alvorlige". Det er imidlertid Direktoratet for Kriminalforsorgen eller politiet, som skal efterforske sådanne forhold. Hvis advokater ikke vover på vegne af disses klienter at videreformidle alvorlige beskyldninger mod fængselspersonale til kriminalforsorgen på grund af risikoen for at blive mødt med advokatklager, øges risikoen for, at eventuel vold mod indsatte ikke opklares.

Jeg er ganske uenig med det af klager på side 2, afsnit 8, anførte om, at jeg skulle have udtalt, at "advokatmyndighedernes håndhævelse af retningslinjerne for god advokatskik i en sag som den foreliggende vil være en krænkelse af EMRK art. 10". Jeg har derimod udtalt, at de udtalelser, som jeg er fremkommet med, efter min opfattelse ikke strider mod god advokatskik. Faktisk er jeg af den opfattelse, at det er en anerkendelsesværdig og vigtig rolle for advokatstanden at varetage frihedsberøvedes interesser, idet disse er en gruppe i en meget sårbar situation, som i særlig grad har behov for bistand fra advokater, som ikke lader sig skræmme af fængselsmyndighederne.

Klager henviser på side 2, afsnit 8, til, at EMRK artikel 10, stk. 2, indeholder en bestemmelse om, at "retten til at ytre sig medfører pligter og ansvar, og derfor kan være undergivet begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund". Dette har jeg ikke bestridt. Jeg har ikke hævdet, at ytringsfriheden er en absolut rettighed efter artikel 10. De afgørelser fra EMD, som jeg har citeret, vedrører alle afgrænsningen af netop 2. stykke i EMRK artikel 10. I afgørelserne, som jeg har fremlagt som eksempel, foretager EMD en prøvelse af, hvorvidt de af afgørelserne omhandlede begrænsninger i medfør af artikel 10, stk. 2, i klagerens ytringsfrihed er rimelige. Som det fremgår af afgørelserne, har advokater en vidtgående ret til at fremkomme med kritiske udtalelser om myndigheder, uden at myndighederne (med held) kan påberåbe sig EMRK artikel 10, stk. 2.

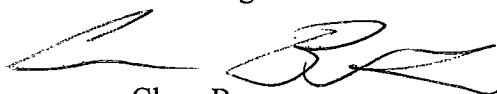
Det er svært ikke at forstå klagers udtalelse om, at de af sagen omhandlede udtalelser "fremstår som advokat Claus Bonneze' egne generelle alvorlige beskyldninger", således, at udtalelserne efter klagers opfattelse er ugrundede.

Jeg har spurgt en række af de personer, som har været indsat på afdeling E i Statsfængslet Østjylland siden åbningen af afdelingen i 2006, om disse ønsker at udtale sig om overgreb fra fængselspersonalet. En del af disse har svaret, at de gerne vil udtale sig.

Jeg skal derfor anmode om, at advokatnævnets formand i medfør af § 25, stk. 4, i Bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v. tillader, at et antal indsatte fra afdelingen indkaldes til at afgive forklaring for nævnet.

En fremgangsmåde som den foreslåede kan formentlig bidrage til at afklare, hvorvidt der er tale om "egne generelle alvorlige beskyldninger" som hævdet af klageren eller oplysninger formidlet på vegne af indsatte som hævdet af undertegnede.

Med venlig hilsen

Claus Bonneze
advokat